

האדמו"ר מהאלמין
רבי שלום יהודה גראס שליט"א
חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

שער הזוהר

והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע

התעוררות ללימוד ספר הזוהר הקדוש, כמו שכתוב: בחיבורא דא יפקון מן גלותא, וכל המעורר ללמוד זוהר הקדוש מקרב בזה ביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן

מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו
למה הכל רצים ללמוד ספר הזוהר הקדוש?

אור הזוהר 157 * תמוז תשע"ג

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

בו יבואר גודל החיוב ללמוד וללמד הזוהר הקדוש והתיקונים, וחכמת האמת שחיבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א, שבו גילה סודות נפלאים אשר בתורתו ושמותיו הקדושים בהם העולם קיים, ועי"ז תמלא הארץ דעה את ה' באמונה.

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

קובץ גדול מתלמוד בבלי ירושלמי, מדרשים, זוה"ק, תיקונים, רמב"ם, ראשונים ואחרונים, ספרי שו"ת, ספרי בעשטה"ק ותלמידיו, ספרי מוסר, ועוד. כללים יסודיים ועיקריים בענין לימוד הזוהר והתיקונים. דבריהם הקדושים חוצבים להבות אש, מלהיבים נפש האדם, מדריך ומורה דרך, להתמיד בלימוד הזוהר, ולסיים מידי שבוע בשבוע כל פרשת הזוהר.

אוסף ענקי במקצוע זה עדיין לא ראה אור הדפוס עד היום

תקותינו כי דבריהם הקדושים יעשו רושם בלבבות בני ישראל, וזה יהי' פרי עמלי להביא הברכה לכל בית ישראל בכל מקום שהם.

שאלה: אמור נא לי, מהו הסגולה המיוחדת שיש בלימוד ספר הזוהר?

תשובה: סגולות רבות מצינו בספרים להעוסקים בספר הזוהר, וכאן נעלה בקיצור לדוגמא שבעה עשר מהם:

א. על ידי לימוד בספר הזוהר זכות רבי שמעון והחברים שלו יגינו עליו. (זכירה לחיים דף יד עמוד ד')

ב. ועוד זכות רשבי" בפרטות יגן עליו גם לעולם הבא. (ספר אברהם במחזה דרוש ט"ז)

ג. ולימוד הזוהר הקדוש סגולה ליראת שמים. (הקדמת רבי משה בסולה לספר התקונים)

ד. העסק בספר הזוהר סגולה להשגה. (האריז"ל בשער רוח הקודש דף יא עמוד ב')

ה. העסק בזוהר הקדוש בתדירות סגולה להביא את האדם להתקשרות לאין סוף ב"ה. (שארית ישראל שער ההתקשרות שער א' דרוש ה' מאמר ב')

ו. הלימוד בזוהר הוא תיקון גדול לבעל תשובה. (שבחי האריז"ל)

ז. הלימוד בזוהר הוא תקון גדול לנשמה. (מורה באצבע אות מ"ד)

ח. לימוד הזוהר מביא לטהרת וקדושת הנפש. (פלא יועץ ערך זהר) ולזכות הנשמה. (הגהות מהרצ"א אות ט')

ט. לימוד בזוהר הקדוש מסיר טמטום הלב. (מאה שערים לבעל התניא)

י. בלימוד הזוהר בונה עולמות. (כסא מלך על תקוני הזוהר תיקון מ"ג אות ס')

יא. הלומד בספר זוהר הקדוש בעולם הזה, אז לעתיד לבא לא ישב בבושה. (זהר פרשת וישב דף קפ"ה עמוד א' בכללות, ובפרטות בלקוטי תורה לבעל התניא פ' זו)

יב. לימוד סתרי התורה הוא סיוע רב להבנת נגלות התורה. (רבי אברהם מסלונים בספר תורת אבות)

יג. הלימוד בזהר מביא את האדם לאהבת הבורא (הרמ"ז בהגהותיו לספר הכוונות)

יד. הלימוד בזהר מביא את האדם לאמונה. (אמרי פנחס שער ט' אות ג)

טו. לימוד הזוהר הקדוש מציל את האדם ומשפחתו ממגפה ושערורות. (שם שער ו' אות ע"ג)

טז. מביא רפואה לכאב שיניים. (מעשי אמת לתלמיד החוזה מלובין נדפס בספר אמת ויציב חלק ד' עמוד ל')

יז. והוא רפואה להגלים ולהוצאת קוץ. (אמרי פנחס שער ט' אות ג)

שאלה: אמור נא לי, האם בעל תשובה גם כן מותר לו לעסוק בספר הזוהר?

והאם לתקן נשמתו המקוקלת לא אוכל לצאת בלימוד חכמת הנגלה לבד?

תשובה: בעל תשובה צריך להתנהג לעסוק הרבה בפשטי התורה ובעיקר בהלכותיה לדעת הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה

אשר יעשו, עד שיהיה בקי בכל הלכות התורה, ועם כל זה דוקא בעל תשובה שבמקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד בה (ראה זוהר חק לישראל פרשת חיי שרה) צריך לקחת לו קצת זמן לעסוק בגירסת ספר הזוהר (ובפרט הזוהר של חק לישראל)

לטהרת נפשו. וכמובא בעבודת הקודש להחיד"א ובקב הישר ושבת מוסר [שני אלו הספרים הם הספרים היסודיים לכל בעל תשובה], ועוד שאחד מהדברים הגדולים הוא שהבעל תשובה יעסוק בזיכוי הרבים, ואם יטעום את ספר הזוהר, אז ידע את אשר לפניו ויעורר את כל הבעלי תשובה שילמדו ספר הזוהר הקדוש, ואז יזכו לתשובה שלימה באמת.

כי זהו הפרנסה, שיבינו ויהנו לאורו מתוק לנפש ומרפא לעצם, כי הלומד גירסא בעלמא הגם שיש לו שכר טוב בעמלו ומקדש בטהרה נשמתו, עם כל זה הסגולה דבגיניה וקראתם דרור היא כשיתפרנסון וילמדו פי' המאמרים.

על פי הנ"ל בתיקוני זוהר, אשר הנשמות שלמעלה והאנשים שלמטה יתפרנסו על ידי הזוהר הקדוש, על פי זה יבואר מה שכתוב בזהר

(ח"ג דף רל"ב ע"א) שאמר הרע"מ לרשב"י: בוצינא קדישא אשלים מילולי דרזין דחיבורא קדמאה לפרשא לון, דהא כל מארי מתיבתאן דלעילא ומארי מתיבתאן דלתתא כולהו מזומנין למשמע מילין אלין מפומך ופירושין דילך, דהא חדוה ופורקנא יתער בהון לעילא ותתא.

"המאור שבה מחזירו למוטב" - הכוונה לתורת הסוד

במסכת סוטה (דף כ"א): עבירה מכבה מצוה ואין עבירה מכבה תורה, ופירוש רש"י: לכבות את האהבה זו תורה, דכתיב הביאני

אל בית היין, ודגלו עלי אהבה, יין סוד, עד כאן לשונו.

ונראה דרש"י בא להשמיענו כדברי רבותינו מתלמידי הבעל שם טוב הקדוש ז"ע, כי מה שכתוב בתורה המאור שבה מחזירו למוטב, לא על פלפולי התורה הנגליות לנו בלבד נאמרו הדברים, דהרי עיינו רואות ההיפך הרבה פעמים בעונותינו הרבים, וכמו שכתוב בזה בספר דרך אמת להה"ק מוהר"ר פייביש מזבריזא ז"ע, וכן בשארי ספרים הקדושים, ובפרט בספרי המעוררים ומלהיבים לבות בני ישראל ללימוד חכמת האמת, וכמו בספר סוד מרע ועשה טוב והוספות מהרצ"א ז"ע ודומיהן, עיין שם דעיקר קאי על מי שלומד ומאמין בפנימיות התורה וסודותיה אשר טמונים בתורה, אז יזכה בלימודו לדביקות בהשם יתברך והמאור שבה מחזירו למוטב. וזה שאמר רש"י בפירושו על הך דאין עבירה מכבה תורה דהיינו אהבה שנקרא יין סוד כנזכר.

וכן מצאתי כדברים האלו בירושלמי חגיגה (פרק א' הלכה י') **הלואי אותי עזבו ותורתי שמרו** השאור שבה היה מקרבן לתורה, ופירוש בקרבן העדה: **המאור שבה רמז לסודות החכמה**, עיין שם. וזה שנאמר בש"ס דילן (פסחים דף ג' ע"ב ובפתיחתא דמדרש רבה איכה) **המאור שבה**. ובירושלמי הנזכר איתא "השאור" שבה, היינו המעמיד, שהוא עיקרו סודות התורה, כמו שכתוב בקרבן העדה **דהעיקר הם הנסתרות**, זהו מחזיר למוטב כנזכר וכו'. (דברי תורה מהדורא ב' סי' ט') ועיין עוד מה שכתוב בסימן קל"ו, ובדברי תורה מהדורא ד' סימן קי"ג.

שאלה א': אמור נא לי, מה חשיבות ומעלה יש להמעין ומעמיק ומדקדק בלשון הזוהר, ולומד בעיין ובהבנה, ממי שגורס את הזוהר בלי הבנה.

תשובה א' בקיצור נמרץ: ודאי מעלתו רבה מאד שהוא נקרא "בן" להשכינה הקדושה (כמבואר בהקדמת ספר תיקוני הזוהר).

וכן מקרב בזה את הגאולה כדאיתא בזהר הקדוש (פ' נשא דף קכד ע"ב ברע"מ), וזה לשונו "ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזוהר, יפקון ב' מן גלותא ברחמי", ומפרש בספר הדרת מלך (סימן קסה) וזה לשונו דוק לישני' דקאמר "למטעם" לומר שעתיד להתגלות פירוש מאמרי הזוהר בטוב טעם, וכל חיך הטועמו אומר לי לי, מה שאין כן הלומד בגירסא בעלמא שאין מרגיש "מתיקות דובשו", וכתוב טעמו וראו כי טוב ה', ואז יפקון ב' מן גלותא, כשיטעמו פירוש אמרוי כי נעמו, כמו בזמנינו זה שהוא אחרית הימים וזמן הגאולה, לכן בשכר זאת הלימוד בספר הזוהר הקדוש עם הפירושים, אל חי חלקנו ימהר יחיש גאולתינו, וזכות המחברים משה רבינו עליו השלום, ואלהיה הנביא, והרבי שמעון בר יוחאי, והתנאים חבריו, תהי' לנו מעיר לעזור להועיל להושיע ולהציל

עיקר בריאת האדם שילמוד חכמת הנסתר

א"ר אלעזר קוב"ה ברא לי לבר נש ברזא דחכמתא, ועבד לי באומנותא סגי, ונפח באנפוי נשמתא דחיי למנדע ולאסתכלא ברזין דחכמתא, למנדע ביקרא דמארי, כד"א כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, ולכבודי בראתיו דייקא.

(זוהר ח"ב דף קנ"ה ע"א)

דיבורי הזוהר הקדוש הם קישוטי נפש החיים לנשמת האדם

ואני תמהתי על בעלי הבתים הכשרים למה ישנו כל הלילה ויבלו ימיהם בהבל, למה לא יעמדו באשמורת וכו', אם הוא בר הכי ללמוד על כל פנים משניות למה ימנע עצמו מזה ולומר איזה דפין מן הזוהר הקדוש, כי כל דיבורים אלו הם קישוטי הנפש חיים לנפשו.

(היכל הברכה דברים פסוק י')

כל אות ואות מהזוהר הוא תיקון לנשמה

ספר הזוהר מלא מוסר, וכל אות ואות שלו הם תיקונים גדולים לנשמה לתקן כל הגלגולים.

צריך לטרוח בפרד"ס התורה עד היכן שיכול להשיג, ואם לאו נשמתו תתגלגל עוד פעם

בענין עסק התורה ענין עסקו בפרד"ס התורה שהוא ר"ת פ'שט ר'מז ד'רוש ס'וד בכל בחי' מהם כפי אשר יוכל להשיג עד מקום שידו מגעת לטרוח ולעשות לו רב שילמדנו, ואם לא עשה כן הרי חסר מצוה אחת של תלמוד תורה שהיא גדולה ושקולה ככל המצות, וצריך שיתגלגל עד שיטרח בד' בחינות של פרד"ס כנזכר.

(שער המצות להאריז"ל דף א')

הששית היא מצוה פרטית, והיא לעסוק בתורה, והיא שקולה כנגד כל המצות, כי ת"ת כנגד כולם, ויש בה ד' פירושים שסימנם פ'ר'ד'ס' פ'שט ר'מז ד'רוש ס'וד, וצריך לטרוח ולעסוק בכלם עד מקום שיד שכלו מגעת, ויבקש לו רב שילמדנו, ואם חסר אחת מארבעתם כפי השגתו יתגלגל על זה.

(שער הגלגולים הקדמה י"א, דף י"ד ע"א)

דע כי האדם מחוייב לעסוק בתורה בד' מריגות שסימנם פרד"ס פ'שט ר'מז ד'רוש ס'וד, וצריך שיתגלגל עד שישלים אותם.

(שם סוף הקדמה י"ו)

הרח"ו היה צריך לעסוק תמיד בכל יכולתו בספר הזוהר מפני שבאחד מגלגוליו לא האמין בזה

אמר לי רבינו האריז"ל, כי לסיבה שהייתי בגלגול אחד מן הקודמים בלתי מאמין בחכמת ספר הזוהר, שצריך עתה שאעסוק תמיד בכל יכולתי בחכמת ספר הזוהר, ושזה הוא העיקר הגדול שאני צריך לעשות עתה בגלגול זה. גם אמר לי, כי לסיבה הנז"ל צריך אני שלא אקשה קושיות רבות בזהר עד אשר אלמד עמו זמן ידוע אצלו, ואחר כך יהיה לי רשות להקשות ולשאול כל מה שאני רוצה לחקור ולידע בספרי הזוהר.

(רבינו חיים וויטאל ז"ל בשער הגלגולים דף מ"ט ע"ב)

אלהיה הנביא אמר לרשב"י שבדור האחרון יתפרנסון מתורתו שתהיה מתוק לנפש ומרפא לעצם

אלהיה הנביא זכור לטוב ירד מן השמים עם כמה חיילין נשמות וכמה מלאכים ושכינתא עילאה עטרא על כולה, ואמר לרשב"י:

רבי רבי, אנת הוא אילנא דרבה ותקיף באורייתא, בענפיך דילך דאינון אברין קדישין, כמה עופין שריין תמן דנשמתין קדישין, כגוונא דלעילא דאתמר ב' ובענפיה ידורון צפרי שמיא, וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חיבורא דילך כד אתגלייא לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיניה וקראתם דרור בארץ וגו'.

(תיקוני זוהר תיקון ו' בסופו)

שאלה ג': אמור לי האם יש חשיבות ללמוד את ספר הזוהר לפי פרשיות השבוע אפילו שאינו יכול להשלים את כל הפרשה וצריך לדלג מפרשה לפרשה, או יותר טוב שילמוד דף אחר דף לאט לאט כפי משאת הפנאי שלו.

תשובה בקיצור נמרץ: הנה לפי שאין כמות הדפים בפרשיות הזוהר שוים, כי יש פרשיות ארוכות ויש פרשיות קצרות, ועוד שרוב המאמרים המובאים בפרשיות הזוהר, אינם שייכים דוקא לאותה הפרשה, לכן אופן הלימוד הנרצה הוא לפי הדפים דף או שני דפים ליום, והגם שבזה לא ישלים האדם את כל הזוהר במשך שנה, עם כל זאת עדיף יותר בזה מאשר שידלג מפרשה לפרשה. וכל שכן מי שעוסק בעיון, ודאי שאינו יכול ללמוד לא לפי הפרשיות ולא לפי הדפים, ורק לפי הזמן שברשותו, כי פעמים יצטרך לעמוד במאמר אחד זמן רב, וצא וראה לזה דוגמא בעסק נגלות התורה בעיון ופולול. ומובא בשער רוח הקדש מהאריז"ל, כי בתחילת ימי השגתו היה טורח לפעמים שבוע אחד על מאמר אחד מן הזוהר כדי להבין אותו, עיי"ש. וברוך השם שהיום יצאו לאור הספר חק לישראל עם ביאור על הזוהר ואפשר בניקל ללמוד כל יום ויום הזוהר עם הפירוש. גם הדפיסו כהיום מחדש כמה מהדורות עם פירושים, עוד הדפיסו ג' חלקים מספר הזוהר מהגה"צ רבי יודיל ראזנבערג זצ"ל, שתרגם וחילק הזוהר הקדוש לכל שבוע ושבוע, ואשרי חלקו של הלומד בהם (ראה באריכות לקמן).

ולגאול צאן קדשים בתוככי ירושלים, אמן כן יהי רצון, עכ"ל.
ובערך המעמיק בלשון הזוהר הפליג מאד בעל כסא מלך (תקון ל' אות ז, ותיקון מ"ג אות ס') עיין עליו. וכן כתב בהוספות מהרצ"א על ספר סוד מרע ועשה טוב (אות ז), וזה לשונו:

אמת שמקובל בידינו שגם מי שלא ידע כלום, לשון הזוהר מסוגל לזכך הנפש, אמנם זה הוא למי שכח בינתו קצר מהשיג, אבל מי שחלק לו השי"ת בבניה בפשטי התורה, בוודאי השי"ת יהיה בעזרו גם כן להבין מתיקות חכמה הצפונה, עכ"ל (ראה באריכות לקמן)
שאלה ב': אמור נא לי מה טוב לאדם, אם לגרוס הרבה דפי זהר במהירות, או ללמוד מעט מעט בכונה, ומהו סדר הלימוד הנרצה.

תשובה בקיצור נמרץ: הנה בכל חלקי התורה מצינו (בטור או"ח סי' א) כי טוב מעט בכונה מהרבות שלא בכונה, וכן לענין לימוד הזוהר כתב בעל הפלא יועץ (ערוך זהר):

וזה לשונו "אך ישכיל על דבר מראשיתו, שלא יצטרך ללמוד במהירות גדול, באופן שלא יהיה שוה אותו הלימוד כלום, ויהיה עמלו לריק ח"ו, וכבר אמרו חז"ל טוב מעט בכונה מהרבות בלא כונה".

וכן כתב בספר עטרת צבי (ח"ג דף י"ח ע"ד) וזה לשונו, והנה הלומד ספר הזוהר הקדוש בהלעטה אינו רואה בזה סימן ברכה ונחת ומתוק האור, עכ"ל. (ראה באריכות לקמן)

ליקוט נפלא אודות תורת הח"ץ

לימוד חכמת האמת פועל עשיית המצוות כתיקונן ובאהבה רבה, ומגיע מזה תועלת לענין התפילה

מצידה יזכה העוסק בה לחיי העולם הבא אפילו שישגה בה, וראוי שלא יתירשל ממנה (אף על פי שיבואו עליו תוכחת מוסר כי מה תוחלתנו בעולם הזה אלא לקנות חיי העולם הבא) ותועלותיה ידועה, כי מלבד היות האדם מצידה יודע את קונו ויודע סתרי תורה וטעמי המצוות המתוקים מדבש ונופת צופים אשר מצידם היא משיבת נפש, כי הנפש מזדככת בהם ומתבודדת עם קונו, גם כן ימשך ממנה עשיית המצוות כתיקונן ובאהבה רבה, והיא המלהבת אותו לעשות בשלימות, ועל זה אמר החכם מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וכו'. ועוד יגיע לנו ממנה תועלת נמרץ בענין התפילה.

(של"ה הקדוש מאמר ראשון)

ספר הזוהר הוא מגן לישראל כתיבת נח

האי חיבורא איהו כגוונא דתיבת נח (תיקוני זוהר חדש דף ע"ב ע"ד), פירוש, כי חיבור זה שנקרא ספר הזוהר הוא כמו תיבת נח, שבו היו מינים הרבה ולא הי' קיום לאותם המינים והמשפחות כולם אלא על ידי כניסתם להתיבה, כן הוא ממש כי על ידי סוד הגלות וכו' ומגיע פגם לצדיקים כולם והחשכת מאורי אורם כמעט טועמת מר ממות, ולזה לקיומם שלא ישלטו הגלות בהם הי' להם סוד החיבור הזה כענין תיבת נח ממש, לתקן מחץ מכת הגלות ומי מבול החיצונים המחשיכים וכו', אלא תהי' אור שכינה מאירה קצת ומלבשת הצדיקים, כן יכנסו הצדיקים אל סוד אור חיבור הזה להתקיים.

וכך סגולת החיבור שמיד שעוסק בחשקו אהבת ה' ישאבנו כשאיבת האבן השואבה את הברזל, וכנס אליו להצלת נפשו ורוחו ונשמתו ותיקונו. ואפילו אם יהיה רשע, אין חשש אם יכנס, מפני שאין כניסתו כניסה אלא יהיה לו אחת מהשתיים, או יחזירנו בתשובה ויהיה צדיק וכנס בו, או ידחנו דחי' גמורה ויפרש עצמו, כענין תיבת נח שהיה דוחה הרשעים ואותם שחטאו מן החיה והבהמה. (אור יקר, שער א' סימן ה')

שכר לימוד חכמת הקבלה וחיוב הפלפול בה

לית אתר פנימאה כאינון דידיעי רזא דמאריהון וידעי לאתדבקא בי בכל יומא, על אילין כתיב עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחכה לו, מאי למחכה לו, כד"א חכה את איוב בדברים, ואילין אינון דדחקין למלה דחכמתא ודייקין לה ומחכאן לה למנדע ברירה דמלה [פירוש סודות התורה ומאמר הזוהר דייקין להם בדקדוק גדול ומחכאן ומקוים לדעת ברירה דמלה, ניצוצי אורות שם], ואשתמודען למאריהון, אילין אינון דמאריהן אשתבח בהון בכל יומא, אילין אינון דעאלין בין עילאין קדישין, ואילין עאלין בכל תרעי דלעילא, ולית מאן דימחי בידיהון. זכאה חולקיהון בעלמא דין ובעלמא דאתי.

(זהר חלק א' דף ק"ל ע"ב)

ואף אם יתעסק בפשוטי הדברים בחכמה הזאת, לא ישיג המדרגה הזאת, אלא כאשר יפלפל ויטיב עיונו, ואם לא ישיג בפעם אחת וב' חכה, כי בהתמדת העיון ישיג, אז נקרא מחכה ושיג המדרגה הזאת, שאז משתמש בחכמה ובינה, כי החכמה הם ראשי פרקים שנמסרו לנו ונמצאו בספרי הרשב"י ע"ה, ובינה הוא להבין דבר מתוך דבר ולהתפלפל ולדקדק הרבה בחכמה ואז יצא לו סוד, והרי הוא מחדש חידוש בתורה שמעלתו גדולה.

והארכתי בזה להוציא מלב הטועים האומרים שאין לפלפל בחכמה הזאת ולא לחדש בה דבר, ונתלו במה שמצאו בזהר פרשת בראשית עונש המחפש בחכמה הזאת מה שלא קיבל. וטעו בהבנת הדבר, דהיינו דוקא המחפש חס ושלום הקדמה בענינים העליונים שלא קבל, אמנם לפלפל בראשי פרקים ולחדש מתוכם הקדמה מורכבת על ראשי פרקים הידועים, הן הן הדברים החשובים לפני הבורא. שאם לא תאמר כן, אם כן מה שכר העוסק בה או בשאר התורה ומה ענין אומרים אפילו מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש בה אם לא נתן רשות להתעסק אלא במה שלמד.

(אור החמה לזהר שם, בשם הרמ"ק זלה"ה)

שפה ואביו ואמו יצחקו לו ישמחו לקולו, כך יושב בשמים ישחק וישמח כשהאיש הישראלי יש לו חיבה בתורה ורוצה ללמוד אך אין דעתו משגת או אין לו מי שילמדנו ולומד כמה שיודע, בודאי עושה נחת רוח ליוצרו ובא בשכרו.

הנה כי כן אין מקום פטור למי שאינו יודע ללמוד אין טענה זו פוטרתו ליום הדין, כי יכול הוא ללמוד כמו שיודע. ונהי שבלמוד המשיניות והכ"ד יש דעות שצריך להבין לפחות מהו הענין שלומד, אבל בלימוד תהלים וזוהר הקדוש אפילו באין מבין כלל חשוב ומקובל ומרוצה לפני ה'. ומי שיודע ספר ומבין דברי הזוהר הקדוש הפשוטים ימצא בו טוב טעם ודברים מתוקים מדבש ומוסרי השכל שמושכים לב האדם לאביו שבשמים.

הנה כי כן ראוי לכל אדם ליקח לו ספר הזוהר הקדוש ולא יעבור מלקרוא הפרשה מידי שבוע בשבוע, וזה גדר גדול לאדם כדי שלא ישיאנו יצרו לפנות עצמו לבטלה שהוא רעה גדולה כידוע, ויעשה זאת אפוא וינצל, שיקבל עליו סדר לימודים כגון ח"י פרקי משנה בכל יום וספר תהלים ופרשת הזוהר וכדומה, וכשלא יהיה לו פנאי יהיה לווה ופורע מיום ליום ומחודש לחודש באופן שבהיותו פנוי תיכף יפנה לשלם חובתו, אך ישכיל על דבר מראשיתו שלא יצטרך ללמוד במהירות גדול באופן שלא יהיה שוה אותו הלימוד כלום ויהיה עמלו לדיק חס ושלום. וכבר אמרו (טור אור החיים סימן א') טוב מעט בכונה מהרבות בלא כונה. וכשלומד סודות הזוהר הקדוש בלבבו יבין שיש צפוני סודות ורזי דרזין בכל הענינים, אך בשרו עליו יכאב על שאין לו ידיעה כלל וכלל.

ואזהרה שמענו למי שלומד ספר הזוהר הקדוש, שישמור נפשו מאד כשלומד אבא, אמא, ברא, ברתא, זעיר-אנפין, אריך-אנפין, מטרוניתא, וכן צורת אברים: רישא, עינין, אודנין וכדומה, שלא יצייר שום צורה למעלה חס ושלוש חלילה וחס, ועל זה נאמר (דברים כז, טו) ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה ושם בסתר - בסתרו של עולם, אלא יאמין באמונה שלימה שאינו שייך למעלה אלו הענינים כלל וכלל, רק הכל אורות עליונים וצפוני סודות שאין יד שכלנו מגעת. וכל אלו המילות שנזכרו בזוהר הקדוש, הכל הוא כינויים ודרך משל בעלמא שהמשכיל יבין איזה דבר ואנחנו לא נדע ואין לנו רשות לחשוב ולצייר בשום אופן, רק נקרא בשפתנו ונקדים תפילתנו שיהי נועם ה' עלינו יהא חשוב ומקובל ומרוצה שיח שפתותינו לרצון ולעשות נחת רוח ליוצרו ודיינו.

אם אין מעטרים לימוד הנגלה השנתי בלימוד הקבלה יום אחד, לימוד המשנה אינו כלום

...ממנו [מדברי התיקוני זוהר תיקון מ"ג דף פ"ב ע"א] יודע החיוב וגודל השכר למי שלומד הקבלה, כי לימוד הזוהר בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמוד ולהבין פירוש מאמר אחד יעשה בו תיקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלימוד הפשט שנה תמימה כו'. ואין צורך להאריך בראיות לזה המפורשים מפי גבורות הקדוש עליון האריז"ל כו'. אלא ודאי לימודו כל השנה אינו כלום אם אין מעטרו ביום אחד בלימוד הקבלה, כי שקול הוא כנגד כולם.

וזה שכתוב [בתיקוני זוהר שם] וגרים דלא ישתדלון בהון, דוק מינה הא אם ישתדלון בהון כל אחד כפי יכולתו אפילו יום לשנה, תורתו כולה עושה פירות למעלה, וכל שכן אם קובע עת לה' שעה אחד בכל לילה אז מובטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקיעא. ודי בהערה זו למי שחננו ה' בינה והשכל.

(כסא מלך לתיקוני' תיקון מ"ג אות ס')

לימוד הזוהר מתקן עולמות העליונים; לימוד התיקונים מתקן עולם העשיה

כתבו המפרשים, וזה לשונם: דהלומד בזוהר הקדוש מתקן עולמות העליונים, והלומד בתיקונים מבריה הקליפות ומתקן עולם העשיה. ומזה הטעם יסד רשב"י הזוהר הקדוש בחשבון גדול וספר התיקונים בחשבון קטן. וזה שכתוב ויברא אלקים את שני המאורות הגדולים, רמז לספר הזוהר הקדוש וספר התיקונים, טובים השנים וכו', אך החילוק בין זה לזה, זה בחשבון גדול וזה בחשבון קטן. לכן אמר המאור הגדול, הוא הזוהר הקדוש, לממשל היום וכו', ואת המאור הקטן, רמז לספר התיקונים שבא בחשבון קטן, לממשלת הלילה, רמז לעולם העשיה. הרי שלימוד בהם הוא דבר גדול לתקן עולמות בשמים ובארץ.

על כן ראוי ללמוד בזוהר הקדוש ובספר תיקונים, אשר הם מלאים זיו ומפיקים נוגה בסתרי תורה, גם דלא ידע מה קאמר. ועל ידי לימוד הנסתר בורא שמים חדשים, ועל ידי לימוד הפשט בורא ארצות חדשות, כמו שנאמר כי כאשר השמים החדשים וכו'. ובזה רמזו רז"ל ושמים בזר"ת תכן, נוטריקון ז'והר ר'עיא מהימנא ת'יקונים. (ספר חסד ואמת לחיים חורי ז"ל ועיין גם כן לעיל פרק י' ס"ד מספר בן איש חי בהקדמתו לספרו בניהו).

לימוד הזוהר דרך בקיאות בלבד

אמר מורי [האר"י] זכרונו לברכה להר"א הלוי עצה טובה לענין השגה, שילמוד בזוהר דרך בקיאות בלבד בלי שיעמיק בעיון ארבעים או חמישים עלין בכל יום ושיקרא בספר הזוהר פעמים רבות.

ראוי לקבוע שיעורו בלימוד הזוהר והתיקונים באופן שישלימם כל שנה

ויתנהג בדרך זו שיראה לסיים זהר ישן וזהר חדש והתיקונים בכל שנה. אך אם ילמוד סדר הפרשיות של הזוהר הקדוש על סדר השבועות, לא יספיק לפעמים שנים ושלושה שבועות בפרשה אחת, דהיינו בפ' גדולות. לכן ראוי שיקבע שיעור הלימוד מזוהר הקדוש ותיקונים ג' דפין בכל יום, שיוכל להשלים כל הזוהר ישן וחדש ותיקונים בכל שנה, ואחר לימוד ג' דפין יקבע לימודו בשאר ספרי המקובלים, וילמוד ספרי המקובלים על סדר שיכול עד שסיים כל ספרי המקובלים הנמצאים וכו', אך הזוהר הקדוש והתיקונים יזהר לסייםם בכל שנה כנ"ל, וכזה יתנהג כל מי חיינו.

(יסוד ושורש העבודה, שערי השישי, שער הניצוק)

לימוד חמש דפין זוהר בכל יום הוא תועלת גדול להנפש

המקובלים כתבו, כי חמש דפין מזוהר הקדוש בכל יום הוא תועלת גדול ותיקון גדול לנפש להאירה ולזככה ולתקנה, והוא מרפא ותיקון לחטאים ולפשעים של הנפש.

(מטה אפרים סימן תקט"ו ס"ק ז')

לימוד הזוהר הקדוש באשמורת הבוקר

אם זכה ילמוד באשמורת בזוהר הקדוש, כי בזכותו יצאו ישראל מגלות שדומה ללילה. ואף שלא זכה להבינו, אף על פי כן ילמוד הלשון כי הוא מזכך הנשמה. (סידור בית אברהם לר' אברהם טכאריק זצ"ל)

לימוד הזוהר הקדוש אפילו בלי הבנה חשובה לפני ה'

לימוד ספר הזוהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש, ואפילו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה, הוא חשוב לפני הקב"ה, כדכתיב (שיר השירים א, ד) ודגלו עלי אהבה, פרשו רבותינו ז"ל (שיר השירים פרק ב' פסוק הביאני): ודילוגו עלי אהבה. הא למה הדבר דומה? לתינוק קטן שאינו יודע דבר ומדבר חציין של תיבות בלעגי

יתברך שמו מכל לימודינו, כמו מלימוד חכמת הקבלה, וביחוד מלימוד ספר זהר הקדוש והתיקונים, חכמת אדם תאיר פניו וכו'.

החיוב לכל אחד להשתוקק לעסוק בכל חלקי ספר הזוהר

מובא במדרש ששואלים לאדם אם עסק במעשה מרכבה, שהוא כללות חכמת הקבלה, ששורשו מבואר בספר הזוהר, וכן כתב האריז"ל (בתחילת שער המצות) שמי שלא השלים עצמו בעולם הזה אפילו בחלק אחד מחלקי פ'שט ר'מז ד'רוש ס'וד של התורה כפי ערכו, יצטרך לשוב ולהתגלגל עד שישלים עצמו ע"כ.

ולא יאמר אדם שהוא אינו יכול להשיג חלק סתרי התורה, כי יש כח לכל אדם להשיג את כל חלקי התורה כפי ערכו (כמבואר בספר ראשית חכמה ושלה"ק ובהקדמת ספר שער היחוד והאמונה).

ראה בהקדמת המהרח"ו לשער ההקדמות, וזה תוכן דבריו: ולא מבעיא בחלק הנגלה שבזהר, שבו בודאי יכול כל אדם לעסוק, כמו שהוא עוסק בשאר מדרשי חז"ל, אלא אפילו בחלק סתרי התורה שבזהר יכול כל אדם לעסוק בו אפילו בעיון, כמו שהוא עוסק בנגלות התורה בעיון, ומי שאינו יכול לעסוק בנגלות התורה בעיון, לפחות יעסוק בבקיאות בספר הזוהר, חוץ מה שרגילים כלל ישראל לגרוס את לשון הזוהר ואת ספר תקוני הזוהר תמיד, ובפרט בחדש אלול, המקדש ומטהר את נפש האדם ומלהיבו לעבודת השם יתברך, שזהו כל תכלית לימוד וגירסת הזוהר הקדוש אך ורק להתקרב להקב"ה ולזכות ליראת השם.

ילמוד אדם זוהר בחשק גדול

ללמוד ספר הזוהר בחשק גדול. (הנהגות מהר" נחום מטשרנוביל זצוק"ל)

מי שלא ראה אור הזוהר לא ראה אור מימיו

אשרינו מה טוב חלקינו שזכינו לאורו לילך ולהגות באמרי נועם מזיו זוהר עליון אור הק', חכו ממתקים וכולו מחמדים, מים שאין להם סוף וקץ להבין ולהשכיל במעשה בראשית ובמעשה המרכבה, ואיך להיות מרכבה להתייחד ולהשיב נפש אל מקור מחצבה ושרשה. וזאת נחלט ונשרש בנפשי אשר מי שלא ראה אור ספר הזוהר לא ראה אור מימיו. (עטרת צבי פרשת בהעלותך)

שאלה: נפשי חשקה לדעת אם כל הזוהר הוא רק סתרי תורה השייך רק לבני עליה, או שיש בו גם חלק הנגלה שאוכל לעסוק בו שיביא לי תועלת לעבודת השם.

תשובה: ספר הזוהר הוא עיקר כל ספרי מוסר, והוא ילהב לבך בשלהבת אש לעבודה התמימה, ספר הזוהר הוא המפתח והוא הסוגר.

בספר סור מרע ועשה טוב (דף ט"ז ע"ב) וזה לשונו: תדבק נפשך בספרי יראים שתראה בכל עת חיובך לבורא כל עולמים, ובפרט בספר הזוהר שהוא עיקר כל ספרי מוסר, והוא ילהב לבך בשלהבת אש לעבודה התמימה, ספר הזוהר הוא המפתח והוא הסוגר, עכ"ל.

על חלק הנסתר שבו כתב בספר יסוד ושרוש העבודה (שער ו' פ"ג) וזה לשונו: אין אדם יכול לבוא אל קצת השגת גדולתו ורוממותו

זוהר השבת

תוכן הספר: זוהר על פרשת השבוע - אור הזוהר מחלק. - זוהר על מעלת ושמירת השבת וימים טובים - שלחן ערוך הלכות שבת מחבר רמ"א מחלק לכל שבתות השנה - ספורי הזוהר, ספורים מיוחדים מלוקטים מכל ספר הזוהר - סיפור מדהים בהמשכים משני בעלי תשובה בעיר קראקא - מזכה הרבים כהלכתה - ועוד הרבה ספרים בהמשכים. **ספר קדוש זה מסוגל לאהבת השם ויראת שמים טהורה, וללמוד מקודשת וצדקת רבותינו הקדושים חכמי הזוהר, הסוד והנסתר, ולהתקשר לנשמת הרשב"י ורבי אלעזר בנו זיע"א.**

